

EIKER, MODUM OG SIGDAL TINGRETT

Tinghuset, Vestre Nøstegate 59, Postboks 82, 3301 HOKKSUND
 Telefon: 32 25 05 00 - Bankgiro: 6345 05 28805
 Telefaks: 32 25 05 05 - Org. nr.: 971 540 230
 E-mail: eiker-modum-sigdal.tingrett@domstol.no

Justisdepartementet
 Pb 8005 Dep.
 0030 Oslo

Ref. 12/7414-KRS

Høring – rapport om «Avhør av særlig sårbare personer i straffesaker»

Eiker, Modum og Sigdal tingrett viser til brev 16. januar 2013 med spørsmål om merknader til rapport om Avhør av særlig sårbare personer i straffesaker.

Eiker, Modum og Sigdal tingrett støtter de hovedprinsipper som ligger til grunn for arbeidsgruppens rapport. Det er viktig at terskelen for å etterforske og gjennomføre avhør i saker om vold og seksuelle overgrep gjøres lavere samtidig som hensynet til den mistenktes rettssikkerhet ivaretas på en betryggende måte. Utviklingen de siste årene har vist at antallet slike avhør har økt vesentlig. Dette innebærer også en økt belastning for domstolene. Spørsmålet er om domstolenes arbeid med gjennomføring av avhør av særlige sårbare personer er nødvendig. Rapporten argumenterer med at oppgavene som i dag tilligger domstolen, like gjerne kan utføres av politiet. Eiker, Modum og Sigdal tingrett støtter denne vurderingen. Det vises til at avhørene blir filmet og kan benyttes som bevis under en eventuell hovedforhandling, vil måten avhøret er gjennomført på og de spørsmål og svar som er kommet frem bli godt opplyst. På denne måten vil også rettssikkerheten til sakens parter bli tilstrekkelig ivaretatt fordi domstolen i etterkant kan granske om avhøret har gått riktig for seg og ta den vurderingen med i beslutningsgrunnlaget for dommen.

Rapporten påpeker at det er en stor belastning for barn og ungdom å møte i retten og avgi vitneforklaring i saker om vold og seksuelle overgrep. Eiker, Modum og Sigdal tingrett støtter derfor forslagene om at det bør gis bestemmelser for når et barn må møte i retten og når det skal fritas for dette. Dette gir større forutberegnelighet og ivaretar hensynet til barnets beste i forbindelse med avviklingen av straffesaken.

Eiker, Modum og Sigdal tingrett støtter også forslaget om at der eldre barn skal avhøres i retten, kan avhøret gjøres per videokonferanse. Av forslaget fra arbeidsgruppen fremgår at avhøret da skal gjøres fra et barnehus. Eiker, Modum og Sigdal tingrett mener at for mange barn vil det kunne innebære en urimelig belastning. For mange barn er det krevende å komme seg til barnehuset. Det bør derfor ikke være noen forutsetning om at alternativet til å møte i retten, er oppmøte på et barnehus. Også andre egnede steder i nærheten av barnet selv der det kan gjennomføres videokonferanse med oppkobling til retten, bør også være mulig i slike tilfeller. Det avgjørende bør ikke være hvor videokonferansen gjøres fra, men at det er personer til stedet som kan ivareta vitnets behov for oppfølging og omsorg i avhørssituasjonen. Forslaget bør derfor begrenses til å la videokonferanse være et alternativ til avhør i retten uten å si konkret hvor videokonferansen skal gjøres fra.

Når det gjelder selve gjennomføring av avhørene, støtter Eiker, Modum og Sigdal tingrett forslagene om å innføre regler om at spørsmål til vitnet ikke bør gjentas, at tiden mellom flere avhør bør være så kort som mulig og at dersom det skal gjennomføres flere avhør, bør disse foretas av den samme avhørspersonen. Retten mener at dette også er regler som gis av hensyn til barnets beste og som er viktige for å ivareta barnets rettssikkerhet.

I rapporten fra arbeidsgruppen er det foreslått at bruk av barnehus gjøres obligatorisk for barn under 15 år som skal avhøres som fornærmet. Det samme gjelder avhør av sentrale vitner i saker som gir rett til bistandsadvokat. For mindre sentrale vitner og vitner i andre saker åpnes for bruk av barnehus. Eiker, Modum og Sigdal tingrett støtter ikke forslaget om å gjøre bruk av barnehus obligatorisk for alle barn under 15 år som er fornærmet eller sentrale vitner. Eiker, Modum og Sigdal tingrett mener at det må være det enkelte barns behov i den konkrete sak som avgjør om det er nødvendig å benytte barnehus eller ikke. I denne sammenheng vises til at mange små barn blir tatt med til barnehus og er borte fra familien sin, gjerne bare med ukjente personer til stedet, for å få gjennomført avhøret. Slike opplevelser kan virke svært sterkt inn på et lite barn og kan også i sin ytterste konsekvens være skadelig for barnet. Det kan derfor ikke være avgjørende at det benyttes barnehus, men at barnets konkrete behov for oppfølging og ivaretagelse blir vurdert i det enkelte tilfellet. Hvilket behov som barnet har og hvordan disse behovene best kan ivaretas, må derfor være avgjørende for om avhøret skal gjennomføres på et barnehus eller et annet sted. Hvis avhøret like gjerne kan tas i barnets nærmiljø og barnet få den nødvendige oppfølging på stedet, er det ikke avgjørende hensyn som taler for bruk av barnehus. På den annen side kan det være slik at barnets behov åpenbart tilsier at det trenger mer omfattende oppfølging, for eksempel av lege eller psykolog. I slike tilfeller vil bruk av barnehus være mer påkrevd og bør foretrekkes. Eiker, Modum og Sigdal tingrett foreslår at lovteksten ikke gjør bruk av barnehus obligatorisk.

Når det gjelder i hvilken utstrekning det er nødvendig å stille krav til utskrift av avhør, viser Eiker, Modum og Sigdal tingrett til at sterke hensyn til partenes rettssikkerhet taler for at avhøret benyttes i den form det er tatt opp. Det vil si at hovedregelen bør være at avhøret ikke skrives ut, men benyttes digitalt. Det vil også være i denne form avhøret skal føres som bevis i retten. Verken aktørene eller retten bør ha utskrift av avhøret for hånden under hovedforhandling. En slik utskrift vil lett kunne lede til at avhøret får en mer sentral plass enn andre bevis. Det vises også til at en slik utskrift ikke vil gi dommerne eller aktørene en fullverdig gjengivelse av det som er kommet frem i avhøret. Det foreslås derfor at det formuleres en bestemmelse om at retten bare i særlig tilfeller kan bestemme at det skal tas utskrift av avhøret og at slik utskrift kan begrenses til mindre deler av avhøret.

Hokksund 12. april 2013

med vennlig hilsen

Liv Synnøve Taraldsrud
sorenskriver

